894
Ж 84

337

„Жусупхан"
туралы ертегі.

М. Жексен
~~[illegible]~~ 1928.

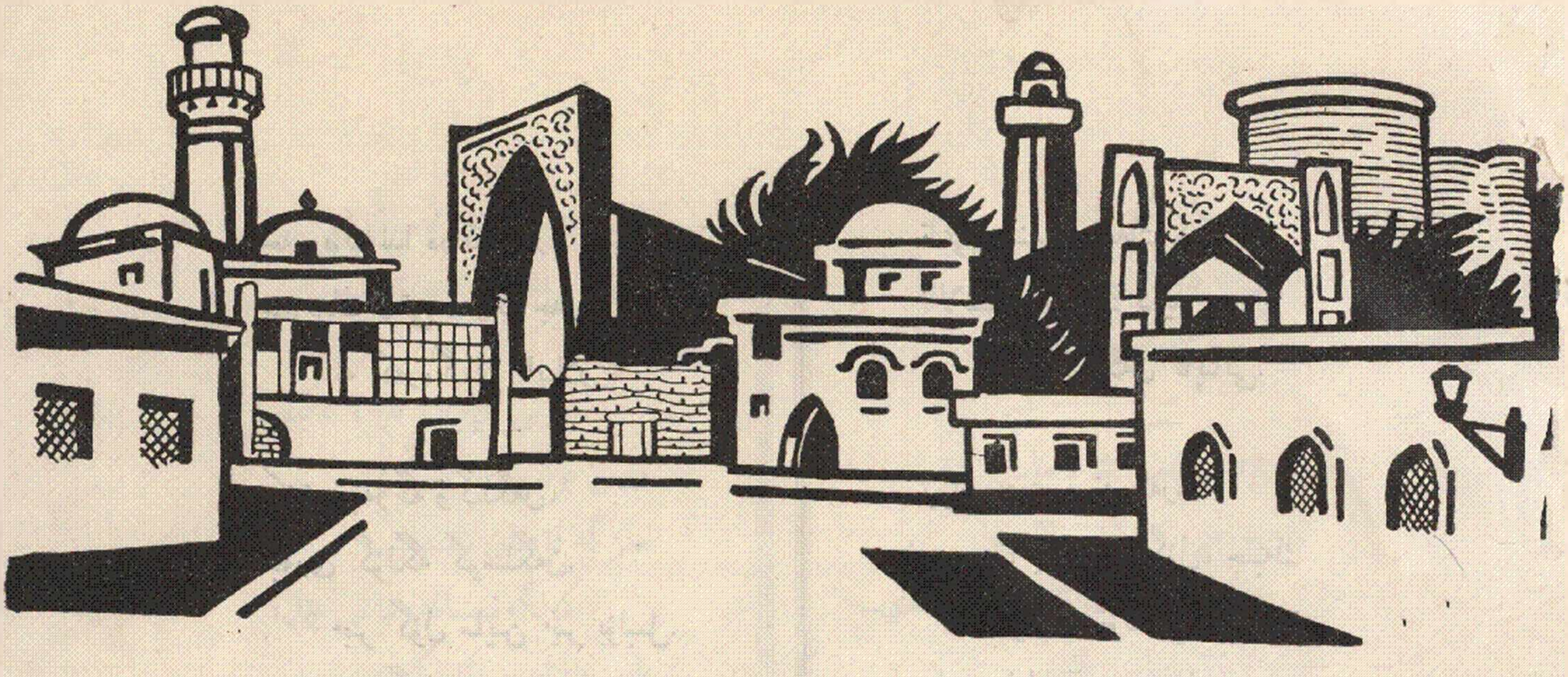

ٴجۇسۇپ قان.

بار ەكەندە جوق ەكەن،
اش ەكەندە توق ەكەن
ەرتەك — ەرتەك — ەرتەكتە.
الا قارعا قازانشى،
قارا قارعا قازانشى،
شىپشىق تەرگەن شومشەكتى.

———

قارلىعاشى قالبالاعداپ،
جاپالاعى جالبالاعداپ،
كورمەتىپتى كومەگىن.
قۇس اتاۋلى ايتەۋىر
بولىپتى ٴبارى ابىگەر،
مەن بىلەمبە سەبەبىن؟!

———

ٴسوز بۇل ەمەس، ٴسوز كەيىن.
بۇل سوزدەرىم انشەيىن
كەۋدە كەرنەپ دەم الىس.
بۇل بۇلاكى تۇلكىنىڭ،
بۇل بامەتابقى بۇلكىلىم،
بولعانان مولىڭ جول الىس.

———

تاعىدا ايتام: بۇل جەردە
جازباق ەمەن سەندەرگە
قۇستاردىڭ نە قىلعانىن.
بۇل انشەيىن، قومداپ،
دايارلانىپ دومبىرا الىپ،
تاماعىمدى قىرعانىم.

———

ال تاماقتى قىرالىق،
بورىكتى جەرگە ۇرالىق.
كىرىسەلىك كەڭەسكە.
كەڭەس مىناۋ ۇناسا:
جەر جۇزىندە تاماشا
تالاي جەر بار ەمەس پە؟

———

ولىڭ تۇستىكتە الىستا،
ۇندىستەنگە بارىستا
بيران دەيتۇن ٴبىر جەر بار.

РК
1961
ГОС. БИБЛИОТЕКА ... им. А. С. Пушкина
№ 09567 3

جەر بولعاندا ەركە جەر.
جەردىڭ قۇتى سەركە جەر.
نە كەرەگىڭ تابىلار.

كۇنى جەرگە ۇگىلگەن،
جەرى گۇلگە كومىلگەن.
ٴبىر گۇل ساين ٴبىر بۇلبىل.
استى ٴبىر گۇل جايناعان.
ۇستى بۇلبىل سايراعان.
مەيلىڭ جىلا، مەيلىڭ كۇل.

بال بۇلاقتى تاۋى بار.
بۇيرا — بۇيرا باۋى بار.
باۋى تولعان جەمىسكە.
ٴبىر جەمىسى جاقۇتتاي،
ٴبىر جەمىسى اقىقتاي،
ٴبىر جەمىسى كۇمىسپە؟.

ٴبىر جاق بەتى قانداي بوپ،
ٴبىر جاق بەتى تاڭداي بوپ،
ۇيلەسىپ جاتقان الماسى.
بارىنەن دە بۇل اجەپ.
ساۋساعىڭدى بىرگە جەپ
قوياتۇنداي الۋاسى.

قوي — تۇياقتاي تۇيمەدەي،
ٴولى جەيتۇن ۇيمەلەي،
اسىرەسە، ساپتالى.

تاعى ەلىندە جىبەك كوپ.
تالايىنىڭ جىبەك دەيد
ەرىۋ كيگەن قاپتالى.

بيران جەرى، نە كەرەك،
جەمىس، بۇلبىل، گۇل، جىبەك.
ٴتورت تۇلىگى ساي بوپتى.
ساي بولعان مەن، ٴمالىم عوي،
ەلىنىڭ دەنى قۇۋ كەدەي،
ٴبىر ۋۇس — اق باي بوپتى.

قاشاندا، نادان كوپ كەدەي،
ٴبىر ۋۇس بايعا بەتتەمەي،
قۇل بوپ قىزمەت قىلماي ما؟
جەلىككەن بايلار، قۇل ايداپ،
ەرىككەن بايلار، قان مايلاپ،
اڭگىمە، دۇكەن قۇرماي ما؟

بيراندا موناۋ، قۇت قونعان،
بايعاعانا قۇت بولعان
بوپتى دەيدى اپاس قان.
جاسىن تاقتا جاساعان،
كۇشىگە نگە ۋساعان،
قۇلقى بۇزىق قاقباس قان.

ەلىن باقپاي، تاق باققان،
بار جۇمىسى، تەك جاتقان
التىن سارايى شىندە.

ايەل جيعان ۇيىرلەپ،
«ايەل!» دەگەن كۇبىرلەپ
وكىندەدە، تۇسىندە.

—

شاراپتان ىلعي شالاماس.
تاجىنداعى تىزگەن تاس
كەۋكەر، كۇنىنىڭ كوزىندەي...
ارام تاماق ابىاس قان
ءوز قۇلقىنا تاب باسقان
ۋازىر جيعان وزىندەي.

—

مۇم مۇرقيا ۋازىرلەر
قان كەرەگىن ازىرلەر
شاۋىپ، شانىشىپ، ەل تالاپ.
بۇقارا قاسقا بۇگجەڭدەر،
تابانىدا ىلعي تەبكى جەر،
قۇل بوپ، قۇرداي جورعالاپ.

—

كۇندەر وتكەن وسىلاي.
تىستەسىپ قىرىق اي مەەن اي،
جىلدىڭ ءتىزىن جىلجىتا باسىپ.
كۇندەردە ءبىر كۇن قانىن ابىاس،
شاراپ ءىشىپ شالا ماسىن،
وزى مەن ءوزى سەسىرلانسىپ،

—

وتىر ەكەن سارايدا.
ءتىرى جان جوق ماڭايدا.
كىرىپ كەلدى باس ۋازىر.

قوس شيقاندا ي تومپاق ۇرت،
دوربا ساقال، قۇيرىق مۇرت،

—

دەپتى ۋازىر: «يا، تاقسىر!
ۇزىن بولسىن جاسىڭىز.
سىزگە قۇربان باسىمىز.
كەلگەنىمنىڭ ءمانى بۇل:
باس بالشىسى تۇسكىرى
بالىنا نە تۇسكەنىن
سىزگە ايتقالى كەلىپ تۇر».

—

«كىرسىن!»، دەپتى موندا قان.
موندا، وقتاي زىرلاعان،
بالشى ۇشىپ كىرىپتى.
كىرىپ قۇرداي جورعالاپ،
قۇلدىق ۇرىپ ءۇش قابات،
تۇرىپ مويىلەي بەرىپتى.

—

سىرلاسقانى، كوك اسپان،
جۇلدىز قاراپ بال اشقان،
ءتاۋىپ ەكەنىن دانى بار.
دەپتى: «الديار قانىمىز!
سىزگە قۇربان جانىمىز.
كەلدىم الىپ مۇڭ قابار.

—

جۇلدىز ماعان نە دەدى؟
جۇلدىز جاقسى دەمەدى،
كاتەر ايتتى قانىما.

کاتەری سول، قسقا ءسوز:
قانعا قازا قاتاسز
ونىشى كۇن تاگىندا».

——

نە؟ نە؟ دەدى، قان قۇب قۇۋ.
نە؟ نە؟ دەدى، قستى اشۋ.
قالشىلدادى، قاقالدى.
ىقىلىق اتتى، قىيق دەدى.
ءبي - ءبي - ءبي - ءبي - ءبيت، دەدى
سابىساگداتتى ساقالدى.

——

ءا، قۇتىرعان بادىراق قۇل!
بۇل بىلشىلدىڭ قاي بىلشىل!
كەت! كورىنبە! شىق! جوعال!

مەن ءتىلىڭدى قىرقايىن!
تۇقىمىڭدى قۇرتايىن!
جەندەت! جەندەت! باسىن ال!

——

جەلدەن ۇشقىر جىنبا ەدى؟
جەتىپ كەلىپ جەندەتى،
جالاڭداتىپ قىلىشىن،
اپىل - قۇپىل ءاپ ءساتتا
تاپ بەرەدى شابىاققا.
قۇرىسىن بالى! قۇرىسىن!

——

الشىندا ۇرەي قالاما؟
كوزى سىيماي شاراعا،
كەمسەڭ قاعىپ، جان دارمەن:

«قانىم! قانىم! سۇلتانىم!
ٴبىر قاسقتاي قىپ قانىم!
الداعا ايان، ٴسوزىم شىن.

بالعا تۇسكەن كۇن تولار،
جۇلدىز ٴسوزى ٴسوز بولار.
نە پايدا ٴولسىپ مەن توبەت؟..
ٴبىراق، قانىم، ويلايمىن،
اقىلدامساق، ايلامەن
جۇلدىزدى الداپ ۇرماس با ەلڭ؟

قان بەتىنە قان جۇردى.
قيسىن قالاي ٴومىردى.؟
اراعى بار، قاراعى!
كوزى ساۋلە شالعانداي،
دەرەۋ جۇلىپ العانداي،
جەندەتىنە قارادى.

توقتاي تۇر دەپ سىم قاقتى.
جانى ٴبىر از ٴجاي تاپتى.
الداماقشا جۇلدىزدى.

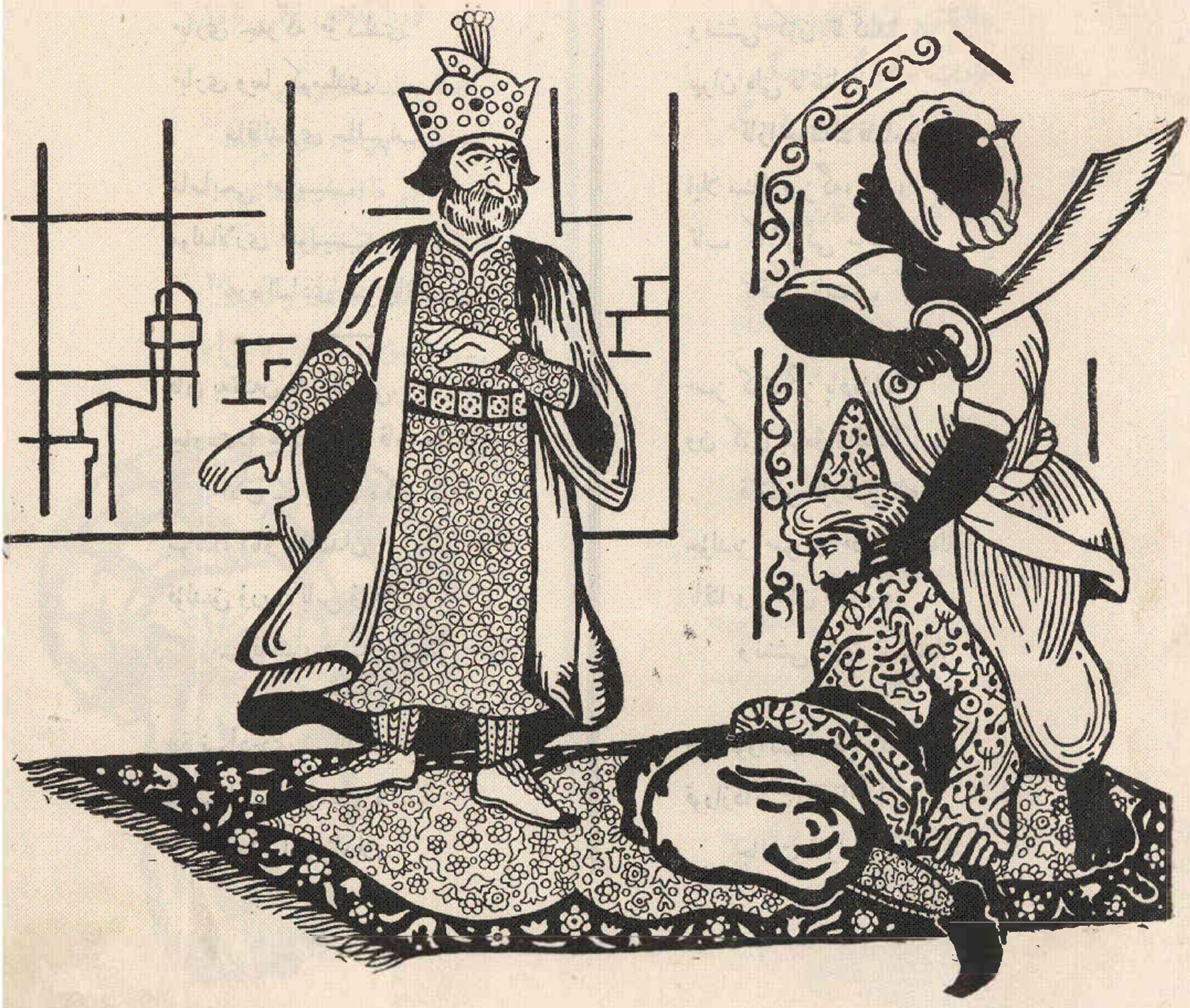

ماسايىعىن، مولداسىن،
ٴۋازىر، قازى، قول باسىن،
ٴبىرىن قويماي جيىعىزدى.

جارانىنا جيىلعان
ايباس بولاي بۇيىرعان:
«تەز اقىلعا سالىڭدار!
جۇلدىزدى الداۋ ٴجونى نە؟
ٴسوۋتىپ، ٴتىرى، ولىمە
قالاپ زاتىمدى الىڭدار!»

ٴبارى جەر گە ٴۇڭىلدى.
ٴبارى ويعا كومىلدى.
ساقالدارى سالبىراپ.
ماسايىعى ٴسومىيىپ،
مولدالارى ٴمولىيىپ،
بەرە المادى ٴبىر جاۋاپ.

قان بەتىنەن قان قاشتى.
جۇرت‌دا جىمجىرت. قان ساستى.
الاق ــ بۇلاق ەكى كوز.
موندا، اناۋ بالشىدان
قۇلدىق ۇرىپ باس ۇرعان،
ــ قانىم، دەگەن شىقتى ٴسوز.

«قانىم!دەدى ــ الديار!
قايىرماڭىز، ٴۇمىت بار.
ويدان ايلا تابىلار.

ارىستانىم، تىرەگىم،
قاسىق قانىم، تىلەگىم.
مەن ٴدام ەتپەن دۇنيە مال

ٴۇمىتى قۇرعىر جىلىت ەتىپ،
«سويلە! ــ دەدى قان زەكىپ،
سويلە! كۇنەڭ كەشىلەر!».
بالشى سوندا توقتاپ از:
«و، سۇلتانىم شاھباز،
جۇمباق بولاي شەشىلەر:

ونىنشى كۇن تاڭىندا
ىيران ەلى قانىنا
قازا جەتپەك قاتاسىز.
ايلا مىناۋ سىزگە، قان،
تاپ كازىرگى ساعاتتان
تاقتى تاستاپ كەتەسىز.

ٴسىز كەتىڭىز پادشا،
ون كۇن بىرەۋ ۋاقتشا
قاندىق قۇرسىن تاعىڭدا.
جۇلدىز ٴسوزى ٴدوپ كەلەر:
تاقتا وتىرعان قان ولەر
ونىنشى كۇن تاڭىندا.

قان قۇۋانىپ، قوپا ڭداپ،
قورازدانىپ، قوقاڭداپ،
جالت قارادى ۋازىرگە:

«قاناتىم سىن، قۇيرىعىم،
جۇرت بيلەۋگە جۇيرىگىم،
سەن قاندىق قۇر ازىرگە.

«ايتا قالسا قان قايتباس!
قارسى كەلسەڭ، مىناۋ باس
وسى جەردە كەسلەر!»
ٴۋازىر سوندا سابازىڭ،
قۇۋلىق، سۇمدىق ساباعىن
سۇۋداي شكەن ەسل ەر.

جۇزىنە قۇۋاڭ ٴوڭ كىرىب،
كوزدى توقسان توڭكەرىب،
قولدى ٴجايىب جىبەرىب،
بەينە مايىمل مايما ڭداب،
ٴبىر ەسە، بەينە جاينا ڭداب،
ٴبىر ەسە، بەينە تۇنەرىب:

«سۇبقان الدا! سۇلتانىم،
سىزگە قۇربان جان، ٴتانىم.
كۇنىم تۇۋدى وڭنان!
ٴبىراق... الدا، قانىم — اي،
مەندەي سوردىڭ وبى ساي
كەلمەس قاندىق قولنان!

«سوندىقتان، تاقتا، قارىيا،
وقىمىستى، دارىيا
قازى لايىق بولار — اۋ!...»
ەندى قازىڭ قاقالدى.
سالالادى ساقالدى.
تاربا ڭدادى قوس تاناۋ:

«استاپىرالدا.. ٴازىرمىن.
سوزىندە ٴبىراق، ٴۋازىردىڭ
ٴبىر قاتا بار بولماشى:
ايىۋعا اقىل قونارما؟
كەلتە كىسىز تەنتەك وڭارما؟
لايىق بولار قول باسى!»

ەكى بەتى شيقانداي،
ٴدال قورازداي قويقاڭداي،
باسب، جانشب، قيراتسب،
ىلگەرى شعسب ەتىكسب،
قىزارىب، ٴىسىب، ٴبورتىنىب،
ەدىرەي مۇرتىن شيراتىب،
بار قىلدادى قول باسى.

نە كەرەك، ٴسوزدىڭ قىسقاسى،
باسقاعا ودا سلتەدى.
اقىردا، قاندىق كەگەسى
ٴجۇزى قارا نەمەسى
جەندەتكە بارىب جەتەدى.

بولعان مەن قانشا شالا ەستى،
وعاندا دەرەۋ وي ٴتۇستى.
قان بولسىن قالاي جان قيىب!
اۋىزى كەتتى ىربيىب،
ەرنى كەتتى ٴدوردىيىپ،
قولى قالدى تىربيىب.

«ە! قۇرمالدىق مەن بە ەكەم؟
ون كۇن دەگەن كۇن بە ەكەن؟
ادىرا قالسىن بۇل قاندىق!...»
ٴسوز توقتادى. جۇرت جىمجىرت.
ا، قۇدايىم! قۇتقار! دەب،
ايتىستى شتەن قۇرمالدىق.

سوندا بالشى سويلەدى.
سويلەگەندە ٴبۇي دەدى:
«بۇعاندا امال تابىلار.
ۇناتسا كۇز، قالايىق،
بۇل ون كۇنگە ىلايىق،
ٴجۇسۇب دەگەن ٴبىر سۇم بار.

«بازاردا ىلعي ەر ستەر.
ٴوزى شەبەر، مىنسكەر.
ناعىز نايساب، شايان ٴتىل.

ۋسى ۆتىرعان ٴبارىڭدى،
جازالاما قانىمدى
ۇرى، قارى دەيتۇن ول!

——

«قان، قانىشاسى، قول باسى،
ٴۋازىر، قازى، مولداسى، —
ۆ گشەلىڭ ۇرى ۆبىرلار،
بۇقارا ەلدى ەگىرەتكەن،
كەدەي قىلىپ كۇگىرەنتكەن
سولار، دەيتۇن ول مۇندار!

——

«مەن ۆيلايمىن، پادىشام،
تاپ سول ٴجۇسۋپ ۋاقتىشا
قاندىق قۇرسىن تاعىمدا.
جۇلدىز ٴسوزى سىكە اسار:
ٴجۇسۋپ جان مەن قوشتاسار
ۆنىنشى كۇن تاڭىندا».

——

جۇرتتىڭ اۋىزى شەشىلدى:
«مۇنداي ٴيتتى، كەسىردى
جەرمەن جەكسەن قىلماس پا؟!
دۇرىس، دۇرىس. سول مۇنان،
ٴوز قانىنا سۋساعان،
تاقا لايىق كىسى باسقا؟!...»

——

دەستى ۆسلاي، ٴسوز تىندى.
بىزدە اقىرىن ٴسوزدى ەندى
جونەلتەلىك جۇسۋپقا.
جۇكەلىڭ قايدا شايان ٴتىل؟
قايدا بولۋشى ەد؟ بازاردا ول
قاقتالىپ قامىقا ستىققا.

——

شاڭقاي ٴتۇس. شىم — شىم شاعىل كۇن.
بازار — ىزىڭ ىلىڭدا، جىلىڭ.
جابىر، دابىر سانسىز جۇرت.

ماۋدە گەر سۇم جانى مال.
شيقان بەتتى ٴجۇن ماقال،
ساتقان، العان شارتبا، شۇرت.

مالدە، شاپان، شۇب ــ شۇبار.
ارباگداعان اربالار.
ەسەك، مولدا موگىرەگەن.
دەرۋىش، بالشى، ۋىنشى.
اقساق ــ توقساق، قايىرشى.
جەتىم بالا ەگىرەگەن.

قاب ــ قارا بەت، سۇر دەنە.
دوب ــ دومالاق ٴبىر دەگە.
بۇل ايەلى بيرانىنىڭ.
سول بازاردا بار ٴجۇسۇب.
ۋتىردى ٴجۇسۇب ٴشاي ٴىشىب.
جولدامى ٴبىر از ادام مەن.

ۋتىر ەكەن دەب ٴجۇسۇب:
«ٴبىز كورەمىز نە كورسەك
قان، قازى، اكىم، بايلاردان.
كەدەيگە كۇن جوق تاڭ اتار.
كەدەي سورلى ٴجۇ[...]ار ــ
ۋسى دە[...]ز گە جازعان زاڭ.

ۋيلاسايشى، و جازعان ــ
مو زاگدى ٴوزىن كىم جازعان؟ ــ
قان ەمەس بە، قازى مەن؟...»

دەي بەرگەندە ۋسلاي،
اسكەر كورىندى اناداي،
سىرناي، كىرنەي سازى مەن.

شۇۋ... ەتە تۇستى جۇرەگى:
سۇب ــ سۇر بولدى ىرەگى.
«كىمگە جاقتان تۇۋرا ايتقان!
«بولماسا بيگى ەد ٴبىر سۇمدىق!»
دەب كۇبىرلەب جىم بولىب،
ٴجۇسۇب كوزىن قاشايتقان،

قاراي قالدى قول جاقتا.
قول كەلەدى بۇل جاقتا.
ٴدۇرىل، كۇرىل، ٴىزى شۇۋ.
سامساعان قول. سارى دالا.
قىزىل. جاسىل. اق ــ الا.
ارعىماق. سىرناي. دابىل. تۇۋ.

سالدە. ساقال. دولىعا.
قۇلدار قولدىڭ جولىنا
كىلەم توسەب قايىقا گداب.
ٴۋازىر، قارسى، مولداسى،
قورازدانعان قول باسى
قول الدىندا قويىقا گداب.

بازار قالقى قىم ــ قيىقىۋ.
ەندى، جىمجىرت ..: جىعىلىۋ:..
ٴبارىنىڭ ٴتىلى بايلانىب...

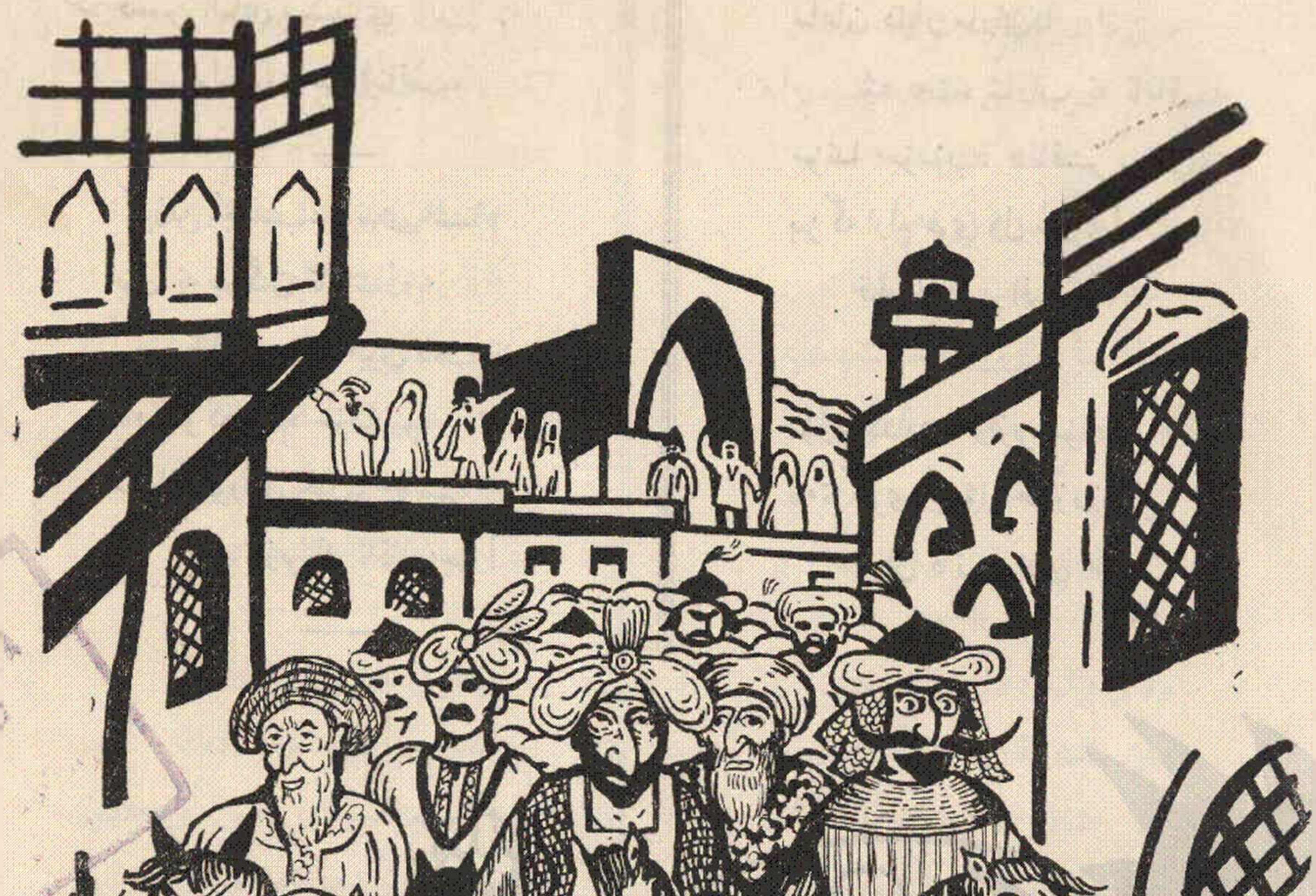

جۇرت بەن بىر گە جۇسىپ تا
دەمىن الماي مىسقىتاي
بولىپ، باسى ينالىپ،

——

كوزىن جۇمىپ، ەندى اشسا،
بۇل نە دە گەن تاماشا!،
ءۇازىر وعان ءبۇي دەپ تۇر:
«و مۇ ءكقارىم، مۇلتانىم،
ساعان قۇربان جان، ءتانىم،
تۇر تەزىرەك تاقفا ءجۇر!

——

«قانعا قۇر مۇۋ ۇناي‌ما!
ساعان دايار ساراي‌دا
شەربەت، شاراپ نە تاماق...»
سوندا ءجۇسىپ: «تاقسىر ـــ اي،
بىزگە ارام عوي ول ساراي!
قىلما ءگىزشى اقىماق!»

——

مۇۋما ءكدادى ءۇازىر سۇم:
«ءتاگىرى كۇۋا، ءسوزىم شىن،
يران قانى ەندى ءسىز.

ابىاس تاقتان ٴتۇستى ٴوزى.
سەن قاندىق قۇر، ش‌دە، جە.
ٴبىز ـ اق ەلدى بيلەرمىز!»

تۇسىمە بۇل، وڭىمە؟
كۇدىك كىرىب كوڭىلنە،
جۇكەڭ ۇرتىن شىمشيدى.
جوق، وپ ـ وياۋ، ۇيقى جوق.
زىرلاب كەتتى ويى ـ وق..
قوندى اتقا قۇنتيىدى.

ولاي بولسا، دۇرىس. ٴجۇر.
مەن ەندى قان، سەندەر قۇل.
ٴشۇۋ! سارايعا تارتىڭدار!»
كەتتى. ىزعىتتى ارعىماق.
جەتتى جاۋھار استى تاق.
ەرشىڭ ەندى، الديار.

ۇلدە ـ بۇلدە كيىندى.
ٴسىمىردى، جەدى، تويىندى.
ۇيرەندى تاقتىڭ ٴتارتىبىن.
كونى كەبكەن سور كەدەي،
ٴبىر از كۇن ٴسۇيتىب ٴالام دەمەي،
باسقانان سوڭ قارقىنىن

باستادى جۇكەڭ ٴبىر ٴىستى:
ەل بيلەۋگە كىرىستى،
جاقتاب جارلى، جالشىنى.
سىڭىرعانداي تەزەكتى،
وكشەڭ زالىم كەزەبتەن
ەكبە كىشى ەلدى ارشىدى.

جارلىقتى جۇكەڭ جاۋدىردى.
ٴۋازىردى جەر اۋداردى
قازىنىڭ باسىن الدىردى.
ماسايىعىن، مولداسىن،
قويىقاڭداعان قول باسىن
اباقتىعا سالدىردى.

مۇناپىق تالاي مۇنداردىڭ
ەلدى سورعان سۇمداردىڭ
قىرىقتىردى باسىن تۇيەدەي
بايلاردى ايداب جيىعىزدى،
تۇملدىرىق كيگىزدى.
ۇۋە ـ دەدى كوب كەدەي

وسىلاي ٴوتتى ٴبىر از كۇن.
بايمەن بەكتى موقتى جىن.
الدىندا بار نە سۇمدىق،
ونى جۇكەڭ نە قىلسىن؟
ونىڭ ويى، ەل كورسىن
ٴبىر كۇندە بولسا ادىلدىك.

نە كەرەك، ٴولاي قان ٴجۇسۇب،
زالىمنىڭ قانىن جوسىلتىب،
مورلىنىڭ سورىن اشقانداي

مىرزا ــ مولدا، باي ــ باسەكڭ،
ٴبارى جۇۋاس،ٴبارى اسەم.
اياقتى بايقاب باسقانداي،

كەزەبتەردى قىلدى جىم.
بۇقارا بايتاق قالىقتىڭ
بولدى ٴجۇسۇب قالقانى.
قۋۋانعان بايتاق بالاشا،
مىڭ جاسا، ٴجۇسۇب، مىڭ جاسا! ــ
دەب شۋۋىلداب القادى.

——

كۇن ارتىنان كۇن ٴوتتى.
ٴتىرى قالعان توبەتتەر
ەسىن جيا باستادى.

——

توعىزىنشى كۇن تۇنىندە.
كىرستى ولار كۇبىرگە:
«مىناۋ ٴجۇسۇپ شوشقانى
قويعانىمىز با وسلاي،
قورلىق كورىپ وسىنداي؟
قارا تابان تەكسىز ٴيت.
نە بەك زاتتى بوزداتتى،
بايدى، بەكتى، بوزداقتى
بايلاپ قويدى ٴجىبىسىز ٴيت.

——

كۇشىكتى باسقا سەكىرتتى.
كەدەي ٴيتتى كوكتىتتى
قۇتىرعان مىناۋ مۇندار قۇل.
سەيت كەتتى اۋ نەسەركە...
بىزگەدە كەزەك كۇنى ەرتەڭ
كەلمەسىنە كىم كەپىل؟..

——

شىركىن اباس زات ەدى ـ اۋ!
زاتىنىڭ ٴىسى جات ەدى ـ اۋ:
جۇمسى جوق ٴبىر ىستە،
جاتقۇشى ەدى مارايدا،
اراق، قاراق ماڭايدا...
نە تىلەسەڭ، سونى ىستە..

——

قوي! قورلىقتى كورەرمىز،
باۋىزدالىپ ولەرمىز.
جەر باستىرماس ٴجۇسۇپ سۇم.
تاب ەرتەڭگى ٴتۇن بارما؟ ـ
قۇتىرعان ول مۇندارعا
جالىعىز قانجار جالىنسىن!»

——

كەگەس تىندى، تاڭ اتتى،
كۇندە باتتى ەل جاتتى.

ٴجۇسۇب جالعىز تاعىندا
ٴوتىر ەدى قاتەرسىز،
بالعا تۇسكەن قاتەسىز
ونىنشى كۇن تاڭىندا
كوب توبەتتەن ٴبىر توبەت
كىرىب، باسىب بىرتەلەب،
قاداب قالدى قانجاردى.
ٴجۇسۇب ٴۇنسىز سىلىق ەتتى.

قان كىلەمى بۇلىك ەتتى،
قاندى جۇتتى، ولجا الدى.
بولدى بەكتەر كەڭەسى.
ٴجۇسۇب ٴولىردىڭ دەنەسى
كەسكىلەندى، كومىلدى.
ابىر، سابىر باسىلدى.
جۇرتقا جارلىق شاشىلدى:
«قازا جەتتى، قان ٴولدى».

جۇرت جىلاستى، جيىلدى.
بەكتەر بۇلاي كۇيىندى:
«الدا دۇنيە — اي! كۇن قاران!
ٴبىز قالدىق — اۋ سور مەنەن!
بارما كەلمەس جول مەنەن
كەتتى — اۋ سۇڭقار ٴجۇسىپ قان!

«ناتىپ اجال شەربەتىن،
ٴولدى ٴجۇسىپ. ەل جەتىم.
بايتاقتا كىم بولار باس؟
جاردەم بەرسىن ٴبىر قۇداي...
ۋا، جاماعات! الاقاي!
ابياس كەلدى! قان ابياس!».

سول ارادا بۇرىشتان،
قۇجىرايعان، قۇرىسقان،
قان ابياسىڭ بۇكەڭدەپ
شىعا كەلدى ورتاعا.
جۇرگەن ەكەن تاۋ — تاستا
قاشىپ، جاسىپ جۇكەڭدەن.

مىرزا، شورا شۇۋلاستى.
كوتەرىسىپ ابياستى
تاعىنا الىپ باراردى.
جۇرت تۇنەرىپ تۇردى دا،
قاپ! دەپ سانىن ۇردى دا،
ٴۇن — ٴتۇنى جوق، تارادى.

ابياس تاققا شوڭقيدى.
قول توقپاعى قوڭقيدى.
«شۇكىر، شۇكىر، الدا — دەد.
ەندى تىلدەن تيمايىن،
قالاعانىن سيلايىن،
بالشىم قايدا، بارما؟» — دەد..

ٴسۇيتسب بيران تاعىنا
وكشەلكٸ سۇمنىڭ باعىنا
تاعى وتىردى ابىاس قان.
جاسىن تاقتا جاساعان،
كۇشىگە نگە ۇساعان،
قۇلقى بۇزىق قاقباس قان.
ەل باقبادى، تاق باقتى،
بار جۇمىسى ــ تەلكٸ جاتتى
التىن ساراي ىشىندە.
ايەل جىيدى ۇيىرلەب،
ايەل! دەدى كۇيىرلەب
وكىندەدە، تۇسىندە.

شارابتان ىلعي شالاماس.
تاجىنداعى تىزگەن تاس
كەۋكەر، كۇنىنىڭ كوزىندەي.
ارام تاماق ابىاس قان
ٴوز قۇلقىنا تاب باسقان
ٴۋازىر جىيدى وزىندەي.
سۇم سۇرقىيا ۋازىرلەر
قان كەرەگىن ازىرلەب
شٴابتى، شانىشتى، ەل تالاب.
بۇقارا سورلى بۇگجە گٸدەب،
تابانىدا ىلعي تەبكى جەب
ٴجۇردى جاسى سورعالاب.

117236
РК
19616 мфш
ГОС. БИБЛ...
...ка СССР им. А. С. Пушк...
... № 095673

а 60 коп. | باسی 60 تیین

С. Х.
328

Гос. библиотека
КССР им. А. С. Пушкина

На казахском языке.

ДЕСЯТИДНЕВНОЕ ЦАРСТВО ЮСУПА

ЦЕНТРАЛЬНОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО НАРОДОВ СССР
Москва Центр, Никольская, 10